

CHƯƠNG TRÌNH MÔN HỌC

(Kèm theo thông tư số: 03/2017TT-BLĐTBXH ngày 01/03/2017
của Bộ trưởng Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội)

Tên môn học: Tài chính công

Mã môn học: MD13

Thời gian thực hiện môn học: 30 giờ; (Lý thuyết: 15 giờ; thảo luận, bài tập: 11 giờ; Kiểm tra: 04 giờ).

I. Vị trí, tính chất của môn học:

- Vị trí: Môn học Tài chính công là môn học thuộc nhóm kiến thức ngành trong chương trình ngành Ngân hàng hệ cao đẳng, được bố trí giảng dạy sau khi hoàn thành môn Kinh tế vĩ mô, Lý thuyết tài chính tiền tệ.
- Tính chất: Là môn học tự chọn cung cấp cho sinh viên kiến thức về vai trò và quy mô của khu vực công; huy động nguồn lực công cho mục tiêu phát triển bền vững nền kinh tế; chính sách chi tiêu công; thuế và hiệu quả kinh tế; phân tích lợi ích và chi phí dự án công.

II. Mục tiêu môn học:

- **Về kiến thức:** giúp người học trang bị những kiến thức liên quan đến các vấn đề kinh tế như:

- + Trình bày được khái niệm, vai trò và nội dung của khu vực công và tài chính công
- + Trình bày được khái niệm, đặc điểm, vai trò của hàng hóa công và chi tiêu công.
- + Trình bày được nội dung về khái niệm và lý thuyết thuế chuẩn tắc.
- + Trình bày được nội dung về thuế và hiệu quả kinh tế
- + Phân tích được lợi ích – chi phí dự án công

- **Về kỹ năng:** Sau khi học xong môn học, người học có thể:

- + Nhận thức một cách có hệ thống các vấn đề cơ bản về tài chính công trong nền kinh tế thị trường làm nền tảng để nghiên cứu các môn học thuộc chuyên ngành tài chính ngân hàng: lý thuyết về tài chính công trong nền kinh tế thị trường, các bộ phận cấu thành nền tài chính công của một quốc gia.
- + Có phương pháp luận cơ bản để nghiên cứu, đánh giá tài chính công – một bộ phận quan trọng trong hệ thống tài chính quốc gia.
- + Hình thành và phát triển (một bước) năng lực thu thập thông tin, kỹ năng tổng hợp, hệ thống hóa các vấn đề trong mối quan hệ tổng thể; kỹ năng so sánh, phân tích, bình luận, đánh giá các vấn đề tài chính công.
- + Phát triển kỹ năng lập luận, thuyết trình trước công chúng.
- + Có kỹ năng và hành vi tích cực khi cộng tác, làm việc nhóm.

- **Về năng lực tự chủ và trách nhiệm:**

- + Có ý thức đúng đắn trong việc đánh giá tầm quan trọng của Chính phủ đối với việc đảm bảo công bằng xã hội và các công cụ mà Nhà nước sử dụng để bình ổn và phát triển kinh tế.
- + Có định hướng tích lũy kiến thức chuyên môn cho nghề nghiệp về sau ngay từ khi còn là sinh viên.

III. Nội dung môn học:

1. Nội dung tổng quát và phân bổ thời gian:

STT	Tên chương, mục	Tổng số	Lý thuyết	Thực hành, thí nghiệm, thảo luận, bài tập	Kiểm tra
1	Bài mở đầu: Giới thiệu về môn học	1	1		
2	Chương 1: Khu vực công và tài chính công	4	3	1	
3	Chương 2: Hàng hoá công và chi tiêu công	4,5	2	2	0,5
4	Chương 3: Tổng quan lý thuyết thuế	5,5	3	2	0,5
5	Chương 4: Thuế và hiệu quả kinh tế	6,5	3	3	0,5
6	Chương 5: Phân tích lợi ích – chi phí dự án công	6,5	3	3	0,5
7	Kiểm tra kết thúc môn học	2			2
	Cộng	30	15	11	4

2. Nội dung chi tiết:

Bài mở đầu: Giới thiệu môn học .....1 giờ

CHƯƠNG 1: KHU VỰC CÔNG VÀ TÀI CHÍNH CÔNG

Thời gian 04 giờ (LT: 03 giờ; TH:01)

1. Mục tiêu:

- Trình bày khái niệm khu vực công và những vấn đề cơ bản của khu vực công
- Giải thích khu vực công và vai trò của chính phủ đối với nền kinh tế.
- Trình bày được khái niệm và đặc điểm tài chính công
- Phân biệt được tài chính công cổ điển và hiện đại.
- Phân tích bản chất và chức năng tài chính công

2. Nội dung chương:

- 1.1. Khu vực công
  - 1.1.1. Khái niệm khu vực công
  - 1.1.2. Khu vực công và những vấn đề kinh tế cơ bản
  - 1.1.3. Khu vực công và vai trò của Chính Phủ
- 1.2. Khái niệm và đặc điểm tài chính công
  - 1.2.1. Khái niệm tài chính công
  - 1.2.2. Đặc điểm tài chính công
- 1.3. Sự phát triển của tài chính công
  - 1.3.1. Tài chính công cổ điển
  - 1.3.2. Tài chính công hiện đại
  - 1.3.3. Sự phát triển tài chính công
- 1.4. Bản chất và chức năng của tài chính công
  - 1.4.1. Bản chất tài chính công
  - 1.4.2. Chức năng của tài chính công

2. Thảo luận:

Thời gian: 1 giờ

Bản chất và chức năng tài chính công

CHƯƠNG 2: HÀNG HÓA CÔNG VÀ CHI TIÊU CÔNG

Thời gian 4,5 giờ (LT: 02; TH: 2; KT:0,5)

1. Mục tiêu:

- Trình bày khái niệm hàng hóa công
- Phân biệt các loại hàng hoá công
- Xác định mức cung cấp hàng hóa công tối ưu
- Trình bày nội dung đánh giá chi tiêu công

2. Nội dung chương:

Thời gian: 2 giờ

2.1. Hàng hóa công

- 2.1.1. Khái niệm hàng hóa công
- 2.1.2. Phân loại hàng hoá công
- 2.1.3. Cung cấp hàng hoá công

2.2. Chi tiêu công

- 2.2.1. Khái niệm chi tiêu công
- 2.2.2. Phân loại chi tiêu công
- 2.2.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến chi tiêu công
- 2.2.4. Đánh giá chi tiêu công

3. Thực hành, bài tập:

Thời gian: 2 giờ

- Xác định mức cung cấp hàng hóa công tối ưu
- Đánh giá chi tiêu công

4. Kiểm tra:

Thời gian: 0,5 giờ

- Nội dung: Bài tập chương 2

CHƯƠNG 3: TỔNG QUAN LÝ THUYẾT THUẾ

Thời gian 5,5 giờ (LT: 03; TH: 02; KT: 0,5)

1. Mục tiêu:

- Trình bày phạm vi ảnh hưởng của thuế đối với thu nhập
- Xác định chủ thể trách nhiệm pháp lý về nghĩa vụ nộp thuế
- Tính toán gánh nặng của thuế đối với người sản xuất, người tiêu dùng và xác định người gánh chịu thuế
- Trình bày quan điểm về lý thuyết thuế chuẩn tắc
- Giải thích những tiêu chuẩn của một hệ thống thuế tốt.

2. Nội dung chương:

Thời gian: 3 giờ

3.1. Thuế trong luồng luân chuyển thu nhập và chi tiêu xã hội

3.2. Phạm vi ảnh hưởng của thuế

- 3.2.1. Phạm vi ảnh hưởng do luật pháp qui định
- 3.2.2. Phạm vi ảnh hưởng kinh tế

3.3. Xác định người gánh chịu thuế

3.4. Lý thuyết thuế chuẩn tắc

- 3.4.1. Quan điểm về lý thuyết thuế chuẩn tắc
- 3.4.2. Những tiêu chuẩn của một hệ thống thuế tốt

3. Thực hành, bài tập:

Thời gian: 2 giờ

- Tính gánh nặng của thuế đối với người sản xuất, người tiêu dùng

- Xác định người gánh chịu thuế

4. Kiểm tra:

Thời gian: 0,5 giờ

- Nội dung: Bài tập chương 3

CHƯƠNG 4: THUẾ VÀ HIỆU QUẢ KINH TẾ

Thời gian 6,5 giờ (LT: 03; TH: 03; KT: 0,5)

1. Mục tiêu:

- Giải thích thuế tác động đến đường giới hạn ngân sách và tiêu dùng.
- Đo lường được gánh nặng phụ trội biên
- Tính toán được thuế tối ưu

2. Nội dung chương:

Thời gian: 3 giờ

- 4.1. Thuế tác động đến đường giới hạn ngân sách và tiêu dùng
  - 4.1.1. Tác động của thuế đến đường ngân sách
  - 4.1.2. Tác động của thuế đến tiêu dùng
- 4.2. Thuế và hiệu quả kinh tế
  - 4.2.1. Khái niệm gánh nặng phụ trội
  - 4.2.2. Đo lường gánh nặng phụ trội
  - 4.2.3. Tối thiểu gánh nặng phụ trội của thuế

3. Thực hành, bài tập:

Thời gian: 3 giờ

- Đo lường gánh nặng phụ trội
- Xác định thuế tối ưu

4. Kiểm tra:

Thời gian: 0,5 giờ

- Nội dung: Bài tập chương 4

CHƯƠNG 5: PHÂN TÍCH LỢI ÍCH – CHI PHÍ DỰ ÁN CÔNG

Thời gian: 6,5 giờ (LT: 03; TH: 03; KT: 0,5)

1. Mục tiêu:

- Trình bày khái niệm, các bước phân tích lợi ích – chi phí dự án công
- Nhắc lại kỹ thuật chiết khấu dòng tiền trong phân tích dự án
- Tính toán dự án công và đánh giá lợi ích và chi phí dự án công.

2. Nội dung chương:

Thời gian: 3 giờ

- 5.1. Phương pháp phân tích lợi ích và chi phí
  - 5.1.1. Khái niệm
  - 5.1.2. Các bước phân tích
- 5.2. Kỹ thuật trong phân tích dự án
- 5.3. Phân tích dự án công
  - 5.3.1. Dựa vào tỷ lệ chiết khấu khu vực tư
  - 5.3.2. Dựa vào tỷ lệ chiết khấu xã hội
  - 5.3.3. Đánh giá lợi ích và chi phí dự án công

3. Thực hành, bài tập:

Thời gian: 3 giờ

- Tính giá trị tương lai, giá trị hiện tại của dự án công
- Phân tích dự án công

4. Kiểm tra:

Thời gian: 0,5 giờ

- Nội dung: Phân tích dự án công

Thi kết thúc môn

Thời gian: 2 giờ

IV. Điều kiện thực hiện môn học:

1. Phòng học chuyên môn hóa/nhà xưởng: Phòng học lý thuyết
2. Trang thiết bị máy móc: Projector, máy tính
3. Học liệu, dụng cụ, nguyên vật liệu: bảng, phấn, sơ đồ, đồ thị.
  - Học liệu:
    - + Bài giảng: Tài chính công, lưu hành nội bộ
    - + Bài tập tình huống
    - + Câu hỏi, bài tập thảo luận
  - Dụng cụ: máy tính tay
  - Nguyên vật liệu: Bảng, phấn
4. Các điều kiện khác: phòng thoát mát, đủ ánh sáng, quạt gió, vệ sinh sạch sẽ.

V. Nội dung và phương pháp, đánh giá:

1. Nội dung:
  - Kiến thức: Trình bày khái niệm về tài chính công; Các vấn đề liên quan đến hiệu quả công bằng xã hội; phân biệt hàng hóa công và hàng hóa tư; Tổng quan về thuế và những vấn đề liên quan đến phân phối thu nhập và hiệu quả kinh tế khi đánh thuế vào nền kinh tế; lý thuyết thuế chuẩn tắc; kỹ thuật phân tích dự án công.
  - Kỹ năng: SV đọc hiểu và phân tích được các yêu cầu của vấn đề, giải quyết vấn đề trong khoảng thời gian nhất định; giải quyết tốt các bài tập trên lớp.
  - Năng lực tự chủ và trách nhiệm: SV nghiên cứu các tài liệu và làm các bài tập cá nhân do giáo viên giao, thảo luận nhóm và tích cực tham gia đóng góp ý kiến trên lớp; dự giờ giảng dạy trên lớp (100%).
2. Phương pháp:
  - Sử dụng thang điểm 10 để đánh giá cho điểm và quy đổi sang thang điểm 4 để tổng kết, đánh giá thành quả học tập của sinh viên.
  - Thực hiện theo quy chế đào tạo hiện hành.
  - Kiểm tra, đánh giá học phần/môn học thực hiện theo quy định hiện hành.
  - Thi kết thúc học phần:
    - + Thời gian làm bài thi: 75 phút
    - + Hình thức thi: tự luận
    - + Sinh viên được sử dụng tài liệu
  - Nội dung trọng tâm đánh giá: nội dung trong 6 chương đã học, bao gồm:
    - + Lý thuyết: 30%
    - + Bài tập: Từ 3 đến 4 bài

VI. Hướng dẫn thực hiện môn học:

1. Phạm vi áp dụng môn học: Chương trình môn học được sử dụng để giảng dạy cho trình độ Cao đẳng nghề. Tổng thời gian thực hiện môn học là 45 giờ.
2. Hướng dẫn về phương pháp giảng dạy, học tập môn học:
  - Đối với giáo viên, giảng viên:
    - + Phương pháp “Người học là trung tâm” giúp sinh viên tham gia tích cực, khuyến khích sinh viên nêu câu hỏi, thảo luận cùng với giảng viên.
    - + 60% giảng dạy, 40% thảo luận, đặt câu hỏi và trả lời câu hỏi.

- + Giảng viên trình bày phân tích và tính toán mẫu.
  - + Gọi mở những tình huống áp dụng vào thực tế ở mỗi chương.
  - Đối với người học:
    - + Sinh viên tham dự giờ giảng ít nhất 70% buổi học theo quy định.
    - + Hoàn thành các bài tập cá nhân
    - + Đọc tài liệu môn học theo yêu cầu của giảng viên.
    - + Sinh viên được kiểm tra bằng cách gọi ngẫu nhiên để trình bày ý kiến của mình về một số điểm trong giờ học.
  - Thực hiện các hoạt động khác theo yêu cầu của giảng viên
3. Những trọng tâm cần chú ý:
- Các phương pháp thu thập dữ liệu ban đầu
  - Đo lường dữ liệu bằng các đặc trưng: Số tuyệt đối, số tương đối, số đo tập trung, số đo phân tán.
4. Tài liệu tham khảo:
- Nguyễn Thị Cành (chủ biên), *Tài chính công*, Đại học Quốc gia Tp. Hồ Chí Minh, 2006.
  - Dương Thị Bình Minh (2005), *Tài chính công*, Nhà xuất bản Tài chính.
  - Dương Thị Bình Minh (2005), *Quản lý chi tiêu công ở Việt Nam, thực trạng và giải pháp*, Nhà xuất bản tài chính.
  - Phân cấp ở Đông Á, Ngân hàng Thế giới
  - Báo cáo Phát triển Việt Nam 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, Ngân hàng Thế giới
  - Nghị định, Thông tư có liên quan
  - Luật Ngân Sách Nhà Nước.
  - Bài giảng của giáo viên
5. Ghi chú và giải thích: sau thời gian áp dụng 03 năm cần nghiên cứu bổ sung điều chỉnh nội dung chương trình (nếu có) để đáp ứng kịp thời với nhu cầu của xã hội.

TRƯỞNG KHOA/BỘ MÔN

GIẢNG VIÊN BIÊN SOẠN